

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ N. K.**, bývajúcej v B., **2/ F. H.**, bývajúceho v B., **3/ J. L.**, bývajúcej v B., **4/ M. L.**, bývajúcej v D., **5/ R. L.**, bývajúceho v D., **6/ B. P.**, bývajúcej v T., **7/ K. L.**, bývajúceho v B., **8/ P. L.**, bývajúceho v B., **9/ PhDr. G. L.**, bývajúcej v B., **10/ P. L.**, bývajúceho v B., **11/ Mgr. A. N.**, bývajúcej v B., **12/ Ing. Ľ. L.**, bývajúceho v B., **13/ O. L.**, bývajúceho v B., **14/ J. L.**, bývajúceho v B., **15/ M. S.**, bývajúcej v B., **16/ E. L.**, bývajúceho v B., **17/ H. P.**, bývajúcej v B., všetci zastúpení JUDr. H. L., advokátkou v B., **18/ E. L.**, bývajúcej v B., proti žalovanému **H.**, **o vydanie bezdôvodného obohatenia**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 11 C 10/2004, o dovolaní žalobcov 1/ - 17/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. júna 2012 sp.zn. 6 Co 125/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcov 1/ - 17/ **o d m i e t a.**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením (v poradí druhým) z 28. júna 2011 č.k. 11 C 10/2004-427 uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcom 1/ - 17/ trovy konania vo výške 61 604,84 € k rukám právnej zástupkyne žalobcov 1/ - 18/, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia. Žalobkyni 18/ náhradu trov konania nepriznal. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a priznal ich náhradu žalobcom 1/ až 17/. Pri vyčíslení odmeny za 1 úkon právnej služby vychádzal z hodnoty predmetu sporu pripadajúcej na každého jednotlivého žalobcu, teda sumu 4 600 545 Sk, ktorú je žalovaný povinný zaplatiť žalobcom, vydal spoluvlastníckym podielom toho-ktorého žalobcu na predmetnej nehnuteľnosti. Následne v zmysle § 13 ods. 1, § 17 ods. 2 vyhl.č. 163/2002 Z.z., resp. podľa § 10 ods. 1, § 13 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. určil odmenu za 1 úkon

právnej služby. Súd prvého stupňa ďalej v napadnutom uznesení poukázal na to, že žalobcovia ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti sa mohli proti žalovanému domáhať vydania bezdôvodného obohatenia každý samostatne v závislosti od veľkosti spoluvlastníckeho podielu. Uviedol, že ak by sa jednotliví žalobcovia domáhali svojich nárokov samostatne a každý by uplatnil určitú konkrétnu čiastku z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, a súd by ich žalobe vyhovel, súčet trov právneho zastúpenia by bol v porovnaní so sumou, ku ktorej dospel súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, vyšší iba o sumu, o ktorú bola krátená odmena právnej zástupkyne žalobcov v dôsledku spoločného zastupovania viacerých účastníkov v tomto konaní. Žalobkyni 18/ súd náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že táto sa nestala spoluvlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti po nebohej M. P. (pôvodná žalobkyňa 16/), keďže celý spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti zdedila žalobkyňa 17/.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcov 1/ - 18/ uznesením (v podarí druhým) z 15. júna 2012 sp.zn. 6 Co 125/2011 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil s výpočtom trov právneho zastúpenia žalobcov 1/ - 17/ súdom prvého stupňa. Aj podľa názoru odvolacieho súdu treba pri výpočte trov právneho zastúpenia zohľadniť, že žalobcovia nemali v konaní postavenie nerozlučných spoločníkov. Tento záver vyplýva zo skutočnosti, že každý z nich mohol svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu uplatniť samostatnou žalobou. S tým korešpondoval postup súdu prvého stupňa, ktorý pri stanovení základnej sadzby tarifnej odmeny vychádzal z tarifnej hodnoty vyplývajúcej z veľkosti tohto spoločníckeho podielu každého žalobcu. Odvolací súd poznamenal, že okolnosť, že žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ - 18/ sumu 4 600 545 Sk spoločne a nerozdielne neznamena, že by žalobcovia 1/ - 18/ mali v konaní postavenie nerozlučných spoločníkov. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia 1/ - 17/, ktorí navrhli rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konania a priznať im trovy dovolania. Prípustnosť dovolania odôvodnili ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označili skutočnosť, že odvolací súd sa nezaoberal vecnou stránkou ich procesného úkonu, ktorým

vyčíslili svoje trovy konania, hoci tento úkon mal predpísané náležitosti. Namietali, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, hoci tento nerešpektoval záväzný právny názor vyslovený odvolacím súdom v jeho skoršom zrušujúcom rozhodnutí z 31. mája 2011, sp.zn. 6 Co 343/2010. Taktiež namietali, že odvolací súd nerešpektoval vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. a č. 655/2004 Z.z. Mali za to, že rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho súdu je zmätočné a má vady, pretože takýto postup výpočtu trov právneho zastúpenia nemá oporu v žiadnom právnom predpise. V dôvodoch dovolania rozoberali skutkový a právny stav veci.

Žalovaný považoval dovolanie žalobcov 1/ - 17/ za nedôvodné a navrhol ho zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania zastúpení v zmysle § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením.

V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu

rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcov 1/ - 17/ z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p.

Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na žalobcami 1/ - 17/ tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci im súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a žalobcom neznemožnili uplatniť procesné práva priznané im právnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov.

Obsah dovolania svedčí o názore dovolateľov, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože právnym posudzovaním

veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka.

K námietke dovolateľov 1/ - 17/, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, hoci tento nerešpektoval záväzný právny názor vyslovený odvolacím súdom v jeho skoršom zrušujúcom rozhodnutí z 31. mája 2011, sp.zn. 6 Co 343/2010 dovolací súd uvádza, že Občiansky súdny poriadok nemá ustanovenie, ktoré by vyslovovalo viazanosť súdu, ktorý pôvodný právny názor vyslovil, ak sa vec v dôsledku opravného prostriedku podanému proti ďalšiemu rozhodnutiu znova stane predmetom opravného konania (R 68/1971). Z uvedeného dôvodu uvedená námietka dovolateľa o odňatí možnosti konať pred súdom z dôvodu, že odvolací súd sa nespravoval ním skôr vysloveným právnym názorom, neobstojí. Ustanovenie § 226 O.s.p. výslovne upravuje viazanosť názorom odvolacieho súdu len súdu prvého stupňa.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmatečnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľov boli opodstatnené, nimi uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcov 1/ - 17/ nemožno vyvodit' ani z ustanovenia § 239 O.s.p. a ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcov 1/ - 17/ ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom 1/ - 17/, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. apríla 2013

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová